Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0520U101748

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-12-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Смирнов Андрій Іванович

2. Smyrnov Andrii I.

Кваліфікація: к. і. н., 09.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 07.00.01

Назва наукової спеціальності: Історія України

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 04-12-2020

Спеціальність за освітою: 0303 Історія

Місце роботи здобувача: Національний університет "Острозька академія"

Код за ЄДРПОУ: 22554101

Місцезнаходження: вул. Семінарська, буд. 2, м. Острог, Острозький р-н., Рівненська обл., 35800, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 48.125.02

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Острозька академія"

Код за ЄДРПОУ: 22554101

Місцезнаходження: вул. Семінарська, буд. 2, м. Острог, Острозький р-н., Рівненська обл., 35800, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Острозька академія"

Код за ЄДРПОУ: 22554101

Місцезнаходження: вул. Семінарська, буд. 2, м. Острог, Острозький р-н., Рівненська обл., 35800, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 03.19.21

Тема дисертації:

1. Церковно-інституційні трансформації українського православ'я в роки Другої світової війни.

2. Church and institutional transformations of the Ukrainian Orthodoxy during the Second World War.

Реферат/анотація:

1. У дисертації комплексно досліджено церковно-інституційні трансформації українського православ'я в роки Другої світової війни. На основі поєднання еклезіальних і світських підходів проаналізовано причини реорганізації Православної Церкви в Генерал-губернаторстві та з'ясовано обставини висвяти єпископів-українців Іларіона Огієнка й Палладія Видибіди-Руденка. Розглянуто тенденції розвитку Холмсько-Підляської єпархії й архипастирську діяльність владики Іларіона. З'ясовано чинники та наслідки юрисдикційно-канонічних трансформацій Православної Церкви на Волині впродовж 1939–1941 рр. Висвітлено причини, перебіг і наслідки Почаївського Собору єпископів 1941 р. Досліджено обставини інституалізації Автономної Православної Церкви в райхскомісаріаті «Україна» та її функціонування впродовж 1942–1944 рр. Охарактеризовано чинники та наслідки організації Адміністратури Варшавської Митрополії в окупованій Україні на чолі з владикою Полікарпом Сікорським. Досліджено значення Київського Собору 1942 р. і розвиток УАПЦ на Сході України. Розглянуто детермінанти інституційного розколу православ'я й досліджено характер міжцерковних відносини в умовах нацистського окупаційного режиму. Проаналізовано

обставини проведення, ключові рішення й наслідки Варшавського Собору єпископів УАПЦ 1944 р.

2. The dissertation provides the results of the complex research of the church and institutional transformations of the Ukrainian Orthodoxy from 1939 till 1944. During the Second World War, on the territory of Kholm region and Pidliashia, there was a Ukrainian national-cultural and spiritual revival, a significant component of which was the national-church movement for Ukrainization / de-Muscovite of the Orthodox Church. The Sovietization of the western Ukrainian regions was accompanied by intensive and varied agitation and propaganda work and at the same time repressive measures against the clergy. At that time, the process of Ukrainization and democratization of Orthodoxy in Volhynia was interrupted, when the Soviet leadership began testing a fundamentally new model of the relationship between the government and the Church. The leitmotif of the German religious policy, based on the imperial principle of “divide and rule”, was the focus on the split of Ukrainian Orthodoxy and the neutralization of the national patriotic movement. The Orthodox Volhynia that had a significant human resource among the clergy became a kind of church Piedmont in the process of revival of religious life in the East. The main factors of the German government’s more sympathetic attitude towards AOC were the loyalty, controllability and anti-Soviet position of its leaders, clear and consistent distancing from any political activity and national movement, predominantly negative reaction to the unification of the Churches. In 1943, according to rough estimates, the AOC counted with more than 2,500 parishes. It denied the right of the Metropolitan of Warsaw to interfere in Ukrainian church affairs and expected the recognition of its autocephaly from the ROC and other local Churches. The proponents and promoters of the church-independent vision hoped the autocephalous idea to be supported by the mass of Orthodox believers, but they were divided into supporters of religious traditionalism and modernism. The UAOC can be considered a self-sufficient ecclesial body with its own Council of Bishops and the administrator, Metropolitan Polikarp Sikorskyi. Maintaining contact with the Metropolitan of Warsaw made it possible to preserve through it the canonical communication with world Orthodoxy. Autocephaly, which was never officially proclaimed, was seen by the leaders of the national church movement as an instrument of de-imperialization and spiritual liberation of the Ukrainian people. The death of Metropolitan Oleksii Hromadskyi marked a turning point in the development of the Orthodox Church both in Volhynia and in occupied Ukraine and intensified the transition of a number of autonomous parishes and the Derman Monastery to the Rivne-Kremenets Eparchy of the Ukrainian Autocephalous Orthodox Church which since then included over 200 parishes. At the same time, the struggle between Orthodox jurisdictions developed into a latent phase and continued at a lower parish level. It is worth noting that a part of clergy belonging to both trends tried to avoid the implementation of orders of the occupying regime, participated in the rescue of the Jewish population, performed chaplaincy duties in the structures of the Ukrainian Insurgent Army. Warsaw Council of UAOC Bishops of 1944 stinted itself with half-hearted decisions concerning its canonical status and postponed its settlement until the end of the war. A part of the participants of the Council tried to confer Metropolitan Dionisii with the title of Honorary Patriarch, however, this was prevented by the German invaders. The canonical and jurisdictional dependence of both Orthodox orientations on foreign centres – Warsaw and Moscow – contributed to the complication of church life in Ukraine, created one of the significant obstacles to their unification, prevented the emergence of a powerful spiritual leader who would be able to head the united Church. The restoration of Soviet power in Ukraine led to the destruction of the UAOC and APC and incorporation of their institutional structures into the Moscow Patriarchate.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стоколос Надія Георгіївна
2. Stokolos Nadiia Heorhiivna

Кваліфікація: д.і.н., 09.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стоколос Надія Георгіївна
2. Stokolos Nadiia Heorhiivna

Кваліфікація: д.і.н., 09.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лисенко Олександр Євгенович

2. Lysenko Oleksandr Ye.

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бистрицька Елла Володимирівна

2. Bystrytska Ella V.

Кваліфікація: д. і. н., 09.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Борщевич Володимир Трохимович

2. Борщевич Володимир Трохимович

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Трофимович Володимир Васильович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Трофимович Володимир Васильович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.